

БЯЛА КНИГА за ДЕТЕТО

ДАЗД
представя

ЗАЕДНО ПОСТИГАМЕ
ПОВЕЧЕ ЗА ДЕЦАТА

ЗАЩО БЯЛА КНИГА

- Документ – повод за размисъл и дискусия към всички страни, от които се очаква да обединят усилията си в името на децата на България.
- Цел – да представи обобщена ретроспекция на общите политики за детето през последните 10 години и да очертае редица предизвикателства пред българските институции и всички заинтересовани страни.
- Извършено и представено Национално представително проучване за мнението на родители и граждани.
- Изразява мнение на деца по основните теми.

Международен контекст

Организация на обединените нации

Конвенция на ООН за
правата на детето

Европейски съюз

Харта на основните
права на ЕС

Съвет на Европа

Европейска конвенция за
правата на човека

УНИЦЕФ

Детски фонд на
Организацията на
обединените нации

Комитет по правата на детето на ООН

Мониторинг и препоръки
по напредъка за прилагане
на Конвенцията

Стратегия на ЕС за правата на детето

Укрепване на
защитата на правата
на детето

Национален контекст

Конституцията на Република България

Семейството и децата – под
закрила на държавата и
обществото.

Закон за закрила на детето

Урежда правата, принципите и
мерките за закрила на детето,
органите на държавата и
осъществяването на дейностите по
закрила на детето.

Семеен кодекс

Урежда отношенията, основани
на брак, родство и осиновяване,
както и настойничеството и
попечителството.

Фокусът

Декларация на ООН от 20.11.1959 с основен принцип:

„Човечеството е задължено да даде на детето най-доброто от себе си!“

С ратифицирането на Конвенцията на ООН за правата на детето страната ни заявява своята воля да обедини усилията си в името на символа и надеждата на човешкото бъдеще – децата.

Република България признава особените потребности и уязвимост на децата, както и че всяко дете, като човешко същество, е носител на права.

Фокусът

- Благосъстояние и социално включване

- Детско здравеопазване

- Детско участие

- Образование, спорт и култура

- Сигурност и правосъдие

- Общините говорят

Национално представително проучване на ДАЗД

- Метод „лице в лице“ към родителите и обществото в периода 11.11 - 30.11.2020 г.
- Интервюирани 1002 пълнолетни респонденти, от които 352 родители на деца до 18 г.
- Акцент върху промените в политиките за детето във връзка с подкрепящата детето и родителите роля на държавата.

БЛАГОСЪСТОЯНИЕ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ

*„Днес в Европа твърде много деца са в риск от
бедност и изключване. Трябва да градим нашите
общества на базата на включване и равни
възможности”*

Никола Шмит
Еврокомисар за работните места и социалните права, 2020

- Благосъстояние на децата – заобикалящата ги среда, вниманието и грижата в семейството, здравните грижи, образование, развитие на талантите у тях, здравословен начин на живот.
- Държавата предприема необходимите мерки през системите, за да подпомага родителите и другите лица, отговорни за детето, в осигуряването на условия за живот на децата.
- Всяка институция, с оглед на мисията, която има в областта на политиките за детето, разработва и изпълнява програми и мерки за подобряване на благосъстоянието и включването в социалния живот на обществото.

Министерство на труда и социалната политика

- Обезщетения за бременност и раждане
- Обезщетения за отглеждане на малко дете
- Обезщетение при осиновяване на дете до 5-годишна възраст
- Обезщетения при смърт или тежко заболяване на майката

Министерство на образованието и науката

- Осигуряване на качеството в системата на предучилищното и училищното образование
- Улесняване на достъпа до образование. Приобщаващо образование
- Образование на българите в чужбина
- Международен образователен обмен

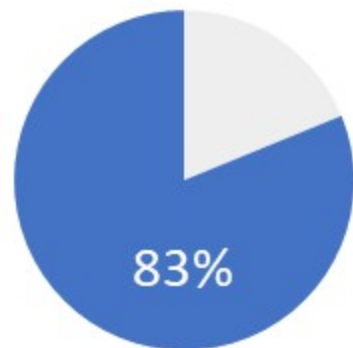
Министерство на здравеопазването

- Политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве
- Политика в областта на диагностиката и лечението

Министерство на младежта и спорта

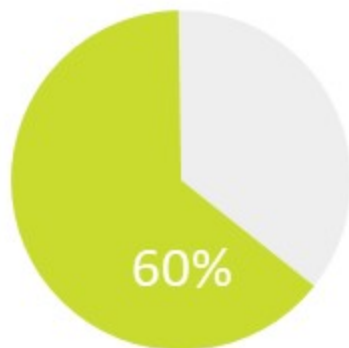
- Политика в областта на спорта за учащи и спорта в свободното време
- Политика в областта на младите хора

Според родителите и обществото като цяло, най-важни за благосъстоянието на децата са:

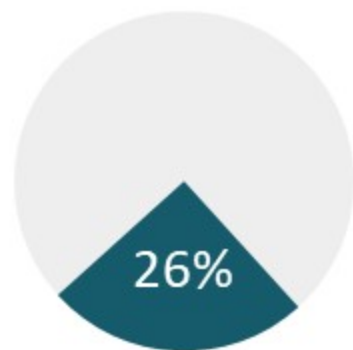
Здравео – 83%

Чиста околна среда и възможностите за спортуване са посочени като допринасящи за доброто здравео

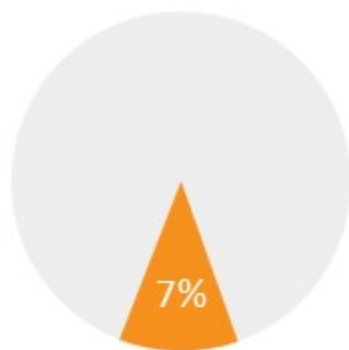
Реализацията – 60%

посочват възможностите за образование, 46% – възможностите за професионално и личностното развити,

Сигурност – 26%

Безопасност и мир

Възпитание, култура и ценности – 7%

Както и семейство и семейна среда

ДЕТСКО УЧАСТИЕ

Допитвания до децата

за значимите теми в детския живот. Формиране на политики за детско развитие.

Участието на децата

в живота на общността, включването им във вземането на решения по по-широк кръг от въпроси.

Деца и възрастни в съвместни дейности,

кампании и каузи на национално, регионално и местно равнище.

Структури и детски организации,

управлявани от и за деца и младежи на институционално, местно и регионално ниво.

Постоянни консултации,

подходящи мерки за подкрепа на правото на децата да изразяват възгледи и позиции в институционална среда.

Деинституционализация на децата

Национална стратегия “Визия за деинституционализацията на децата в Република България” .

Процес на фундаментална промяна за децата, отглеждани в институции в България, чрез който не просто се закриват институции, а се цели да бъде предоставена грижа в среда, близка до семейната, както и да се развият подходящи услуги за децата и родителите.

Политики върху принципи:

- действия в защита на най-добрия интерес на детето;
- семейството е най-добрата среда за развитие на детето;
- социалното включване на децата е от първостепенно значение.

Резултати преди и след приемане на Стратегията за деинституционализацията на децата в България

2010

Преди приемане на
Стратегията

137

Специализирани
институции

5 695

Деца

2019

След приемане на
Стратегията

21

Специализирани
институции

476

Деца

30.11.2020 г.

След приемане на
Стратегията

12

Специализирани
институции

343

Деца

2021г.

План за годината

Закрити

Всички специализирани институции

0

Деца в институции

Постигат се и други важни резултати:

- надгражда се алтернативната грижа за децата в България, с акцент върху подкрепата на биологичното семейство, последвано от възможности за осиновяващо семейство;
- осигурява се временно настаняване на деца в приемна грижа или настаняване в резидентна грижа;
- променя се и се подобрява средата, в която децата се отглеждат, повишава се качеството на грижата за тях и нивото на професионалната подкрепа;
- подобрява се организацията на работа в услугите в общността и в центровете за настаняване от семеен тип.

Приемна грижа за децата

- Приемната грижа у нас – възможност на много деца в риск или настанени в специализирани институции да бъдат отглеждани и да се развиват в близка до семейната среда.
- Осигурява се и подкрепа на биологичните родители в кризисни ситуации.
- С промяната от 2020 г. се предвижда семействата на роднини или близки, кандидатите за приемни семейства и утвърдените приемни семейства да бъдат подкрепяни чрез набор от социални услуги.

Как изглежда броя на социалните
услуги от резидентен тип във
времето?

Осиновяване

- Намалява броят на децата, вписани в регистъра за пълно осиновяване през 2020 г. в сравнение с 2013 г.
- Държавата предоставя правото на еднократна помощ при осиновяване на дете, както при първо дете в биологично семейство, независимо от доходите на семейството, при условие, че осиновителите и осиновеното дете живеят постоянно в страната.
- Въведен отпуск и обезщетение при осиновяване на деца на възраст до 5 години.

Брой деца, вписани в регистъра за пълно осиновяване през годините

6 144 деца
реинтегрирани в
биологичните си
семейства;

8 380 деца
настанени в
приемни
семейства;

6 983 деца
настанени при
близки и роднини;

4 015 деца
осиновени общо.

Деца с увреждания

- Национална програма за гарантиране на правата на децата с увреждания – гарантира равен достъп на децата със специални образователни потребности.
- Ранна интервенция на уврежданията за деца – специализирана подкрепа за деца с увреждания и деца в риск от забавяне в развитието до 7 години.
- Нов раздел в Кодекса на труда, 2011 г. – регламентира полагането на труд от разстояние и насърчава съчетаването на трудовия и семейния живот на родителите на деца с увреждания.
- Център за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания – добавен нов вид лечебно заведение (Закон за лечебните заведения).
- Осигурява се подкрепа и на децата, освидетелствани от ТЕЛК, на които се предоставя възможност за личен асистент и финансова подкрепа – Закон за личната помощ.

Как изглежда броя и относителния дял на новорегистрираните деца с увреждания за 2019 г.

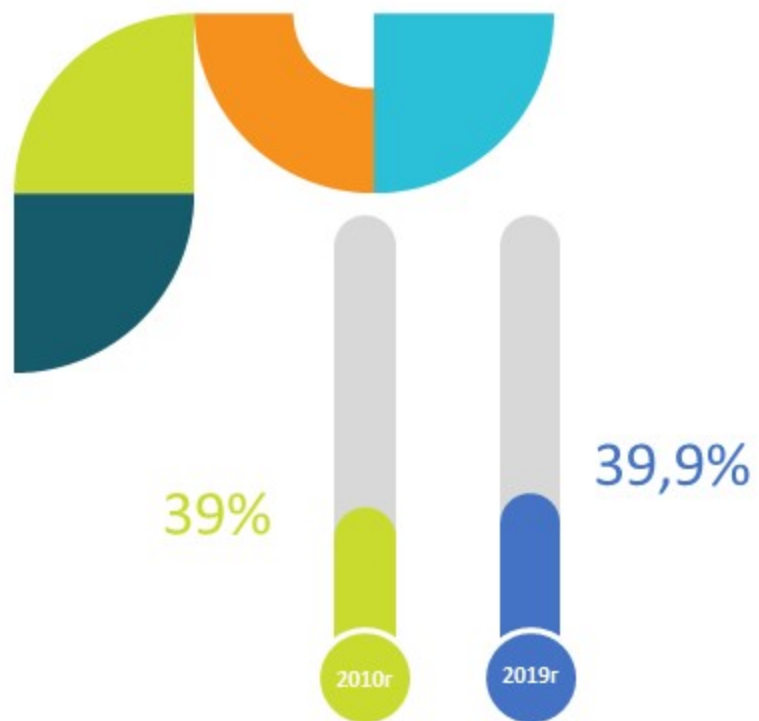

Бедност

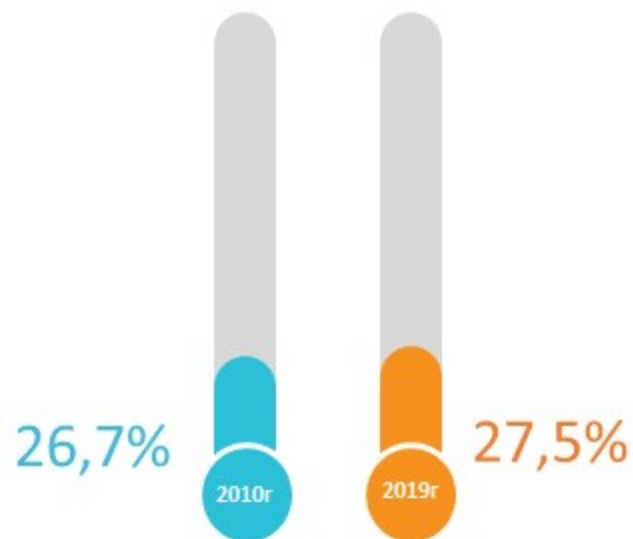
Бедността сред децата – необходимост от прилагане на интегриран подход между различните сектори.

- През последните 10 години равнището на бедност в България остава едно от най-високите както сред старите, така и сред новите държави членки на ЕС.
- През 2017 г. броят лица под прага на бедност е 1 665 300 хил. или 23,4% от населението.
- Европейска гаранция за детето – иновативен подход за национален план за действие за намаляване на детската бедност и преодоляване на проблема със системната неравнопоставеност, особено при уязвимите групи деца. Програми, насочени по-специално към деца от ромската общност, деца в институционална грижа, деца с увреждания и деца бежанци и мигранти.

Относителен дял на бедните преди
социалните трансфери

За 2010г. и 2019г.

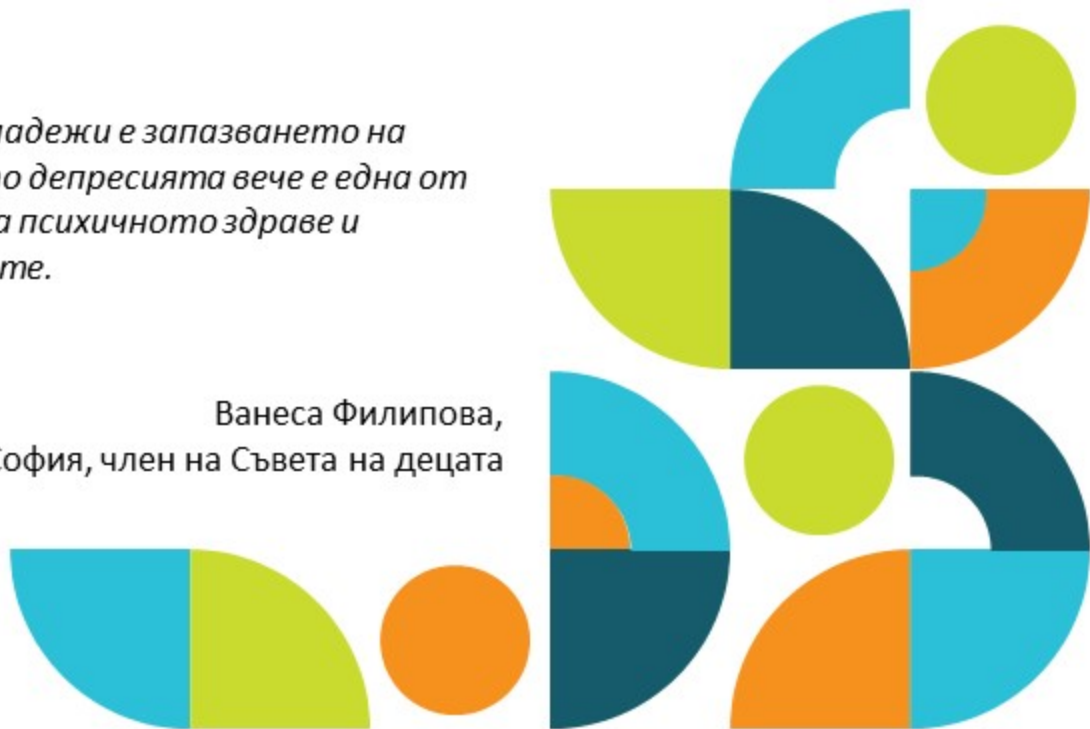
Относителен дял на бедните след
социалните трансфери

За 2010г. и 2019г.

ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Предизвикателство сред деца и младежи е запазването на доброто психично здраве, тъй като депресията вече е една от водещите причини за увреждане на психичното здраве и работоспособността на младежите.

Ванеса Филипова,
София, член на Съвета на децата

- Политика за подобряване на здравните услуги за деца – по-добър достъп и своевременно насочване към необходимата диагностика и лечение, както и медицинска помощ за деца с хронични заболявания, увреждания и специфични нужди.
- Гарантиране правото на всяко дете да получава болнична и извънболнична медицинска помощ, заплащани от бюджета на НЗОК, както и медицинска помощ извън задължителното здравно осигуряване.
- Програмата „Детско здравеопазване“, изпълнявана от НЗОК, осигурява за децата прегледи и изследвания, профилактика и диспансеризация на здрави деца и деца с хронични заболявания.

Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве – от 2014 г.

Финансира дейността на 31. Здравно-консултативни центъра за майчино и детско здраве – предоставят информационни дейности, специализирани консултации от медицински и немедицински специалисти.

От старта на програмата през м. септември 2015 г. до 30.09.2019 г. са предоставени близо 30 000 медицински консултации и 1300 домашни посещения.

От началото на програмата до 30.09.2019 г. са отчетени 7 369 индивидуални медико-социални планове на деца с хронични заболявания и увреждания.

Масов универсален неонатален слухов скрининг за новородени

От началото на програмата през м. септември 2015 г. до 30.09.2019 г. са извършени 204 897 изследвания.

През 2016 г. неонаталният слухов скрининг е обхванал 80% от всички живородени деца, а през следващите две години са обхванати по 87 % от всички живородени.

1 924

Здравни кабинети

в училищата

От общо 2 355

1 788 медицински
специалисти

Наредба №8

Изследвания 16 години, за които не е необходимо съгласието на родител или попечител.

Наредба №1

Изискванията за дейността на здравните медиатори – възможности за ефективна превенция и повишаване на достъпа до здравната система на лица с най-висока степен на здравна уязвимост.

2014 г. – 2020 г.

Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести.

Три стратегии за борба с
наркотиците

Национална програма за превенция
на хроничните незаразни болести

ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И КУЛТУРА

Татко мисли, че децата трябва да научат нещата за живота колкото може по-скоро – и лошото, и доброто. Така ще са готови за него. Той казва, че животът е тигър, който хващащ за опашката, и ако не познаваш природата на звяра, той ще те погълне.

Ванеса Филипова
София, член на Съвета на децата

- Достъп на младите до качествено образование, свързано с дигиталната трансформация, с акцент върху природните и математическите науки.
- Законът за предучилищното и училищното образование – гарантира достъпът до образование на всяко дете и намаляване на броя на отпаднали ученици, както и подобряване качеството на образованието.
- Национален инспекторат по образование – следи качеството на цялостната образователна услуга, както и нивото на качеството на професионалистите, и физическата среда за образование на децата у нас.

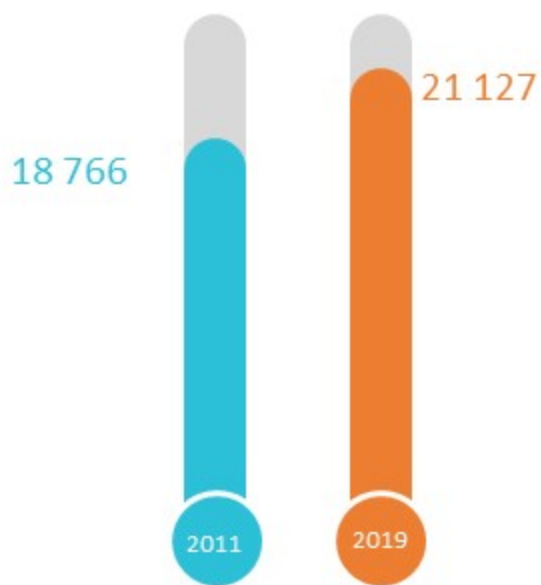

Преждевременно напуснали образование или училище

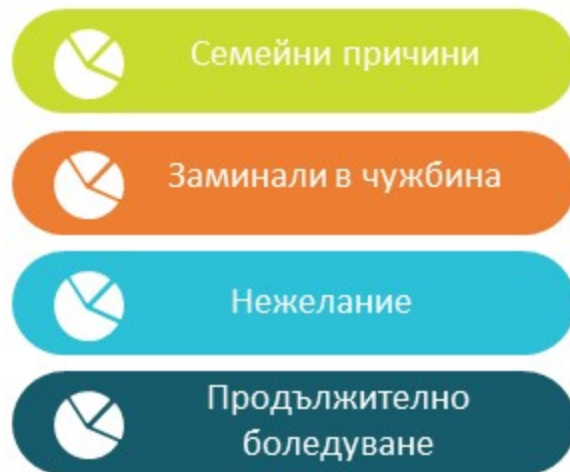
Наредба за приобщаващото образование на МОН

- Директна работа с децата и учениците за сметка на административните задължения на екипите за подкрепа за личностно развитие в детските градини и училищата.
- Акцент върху предоставянето на допълнителна подкрепа на децата и учениците с изявени дарби, за да се отговори на техните изпреварващи потребности от обучение.
- Библиотечно-информационна дейност във всяко едно училище като възможност за достъп до учебна литература, вкл. чрез съвременни технологии.

Как изглежда броя на напусналите училище за учебна година 2010/2011 г. и 2018/2019

Причините:

Приобщаващо образование

- Последните 10 години се наблюдават динамични промени в стойностите на преждевременно напусналите образование или училище.
- През 2009-2011 г. броят на преждевременно напусналите съществено намалява – от 14.7%, което е 101 755 младежи, до 11.8% или 77 531 младежи.
- През 2017 г. отново налице спад с 1.1 процентни пункта до 12.7% – 59 203 младежи.
- През 2018 г. процентното съотношение се запазва.
- За 2019 г. има повишаване на процентното съотношение до 13.9%.

Учащи в специалните училища по вид на училищата – за 2019 г.

За децата и учениците със специални образователни потребности в системата на предучилищното и училищното образование работят **4 422** педагогически специалисти.

ОБРАЗОВАНИЕ

Онлайн обучение
Затруднения поради
липсата на контакт
„лице в лице“

PISA

България е под средното
ниво на резултатите

Безопасност в
интернет

Необходимост от
повишаване на
техническата грамотност

Професионално ориентиране

Условия, създадени от държавата за професионално ориентиране на децата при избор на бъдеща професия:

- Незадоволително професионалното ориентиране в страната – 4.6 по скалата от 1 до 10.
- Има сериозно натрупване в негативния обсег на скалата. 12% посочват, че условията са много лоши, само 1% твърдят, че те са много добри.
- Поставената средна оценка се увеличава с покачване на възрастта – от 4.3 в групата на най-младите до 4.8 в групата на най-възрастните.

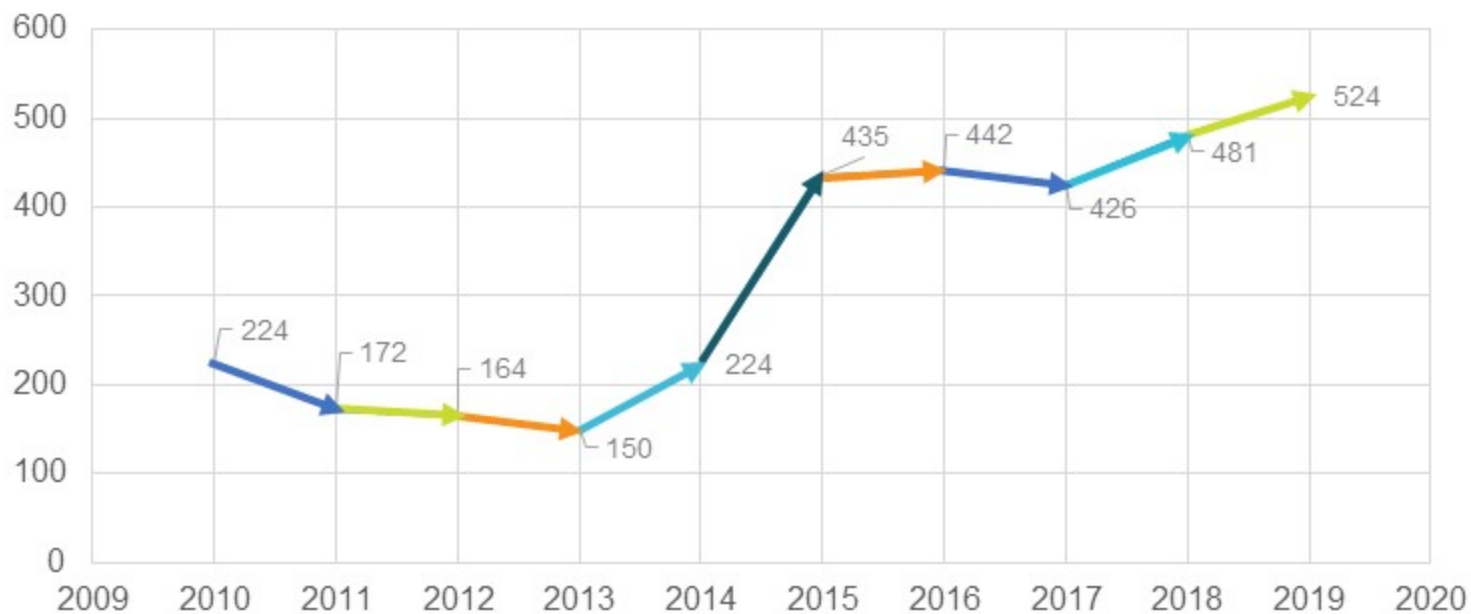

Свободно време, спорт и култура

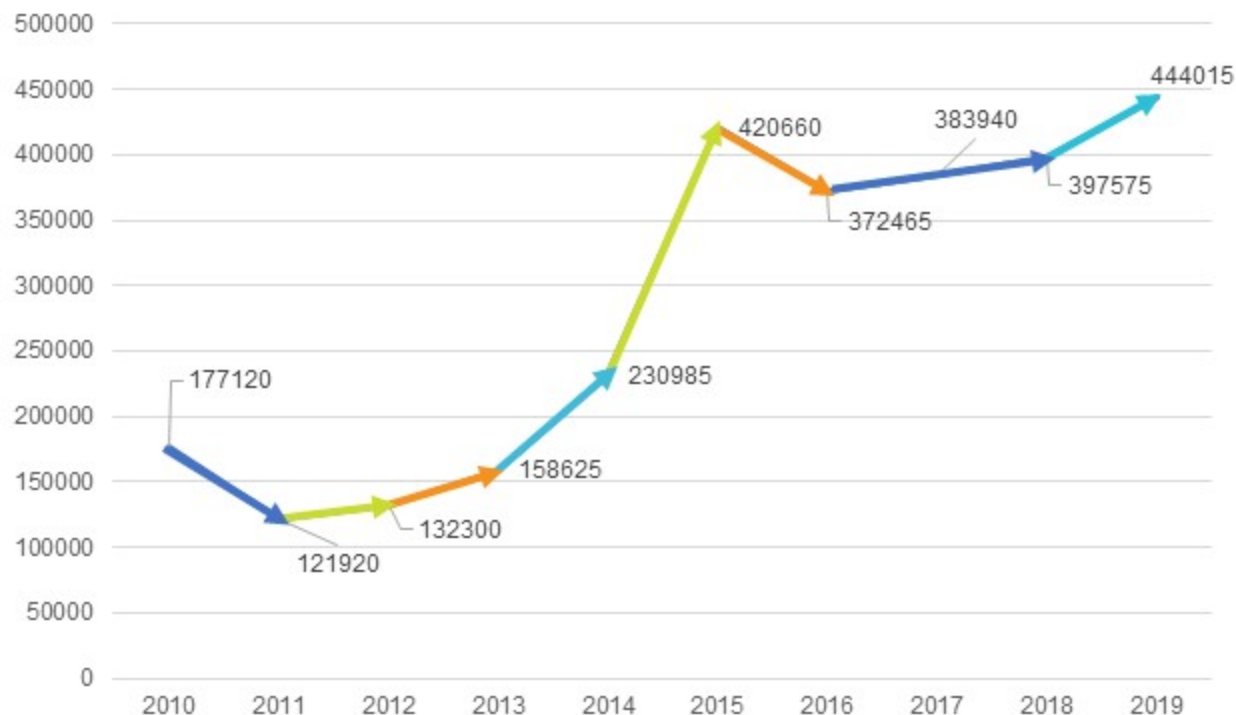
Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби – регламентира правото на закрила за деца с изявени дарби в областта на науката, изкуството или спорта:

- насърчаване на творческите заложби и потребности на децата;
- осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата;
- финансово подпомагане и стимулиране чрез стипендии и специализирани образователни програми.

Брой стипендии на деца с изяви в областта на спорта по години в държавни спортни училища и частни училища

Стипендии по Програмата на мерките за закрила на децата с изявени дарби в периода (в лв.) в областта на спорта

Условия за развитие на талантливите деца

Не са достатъчни

60% общо и 66 % от анкетираните родители

Неудовлетвореност

65 % при висшистите, 36% при по-ниска степен на образование

Удовлетвореност

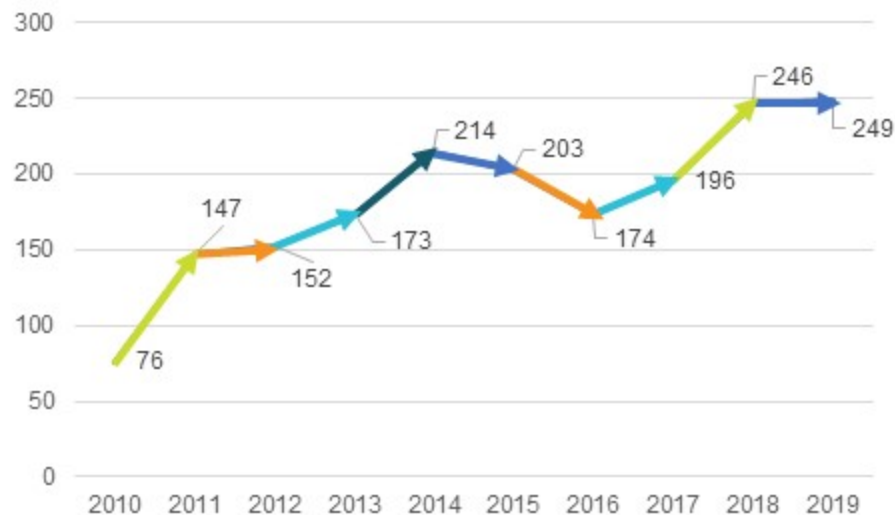
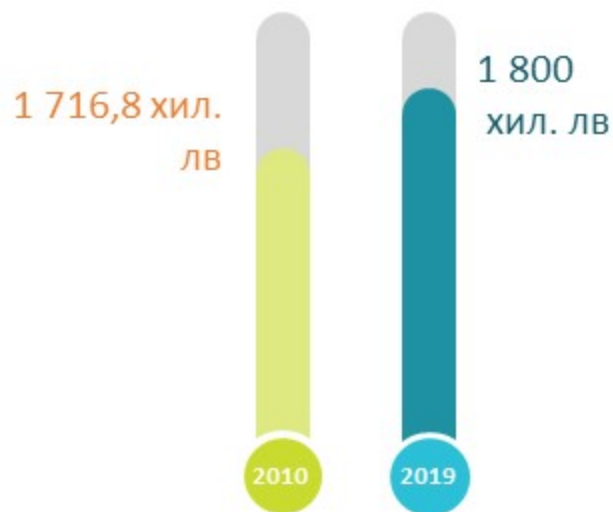
23% при 40-49г. и едва 13% 30-39г.

По-високи положителни дялове

22% - групата с най-ниски доходи и 22% при групата с най-високи

Средства от Министерството на
културата, за изпълнение на мерките
за закрила на деца с изявени дарби

Брой на националните културни
събития за деца

ДЕТСКО УЧАСТИЕ

*Най-голямото предизвикателство пред децата
на България е ДА БЪДАТ ЧУТИ!*

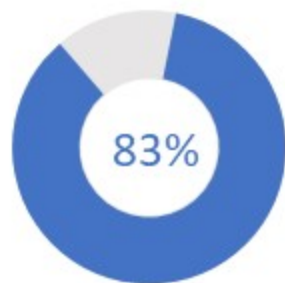
Преслава Неделчева
Разград, член на Съвета на децата

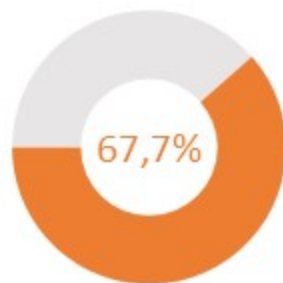
Децата у нас знаят какви са правата и отговорностите им при участие в процеса на вземане на решения, които се отнасят до тях

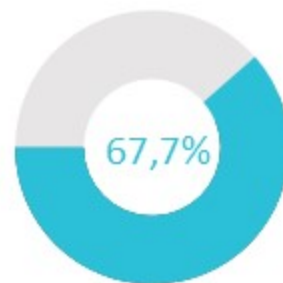
Какво трябва да се промени по отношение на детското участие в България?

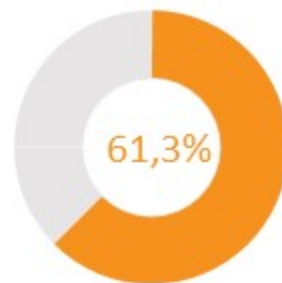
Да се информират децата за правото им на участие

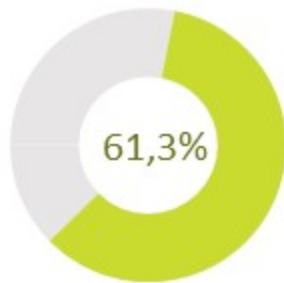
Децата да имат възможност не само да изказват мнение, но и то да бъде взето под внимание

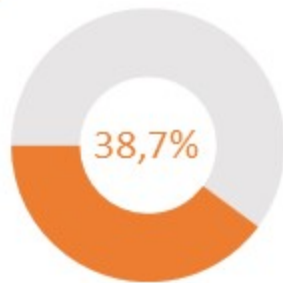
Да се мотивират децата да са по-активни

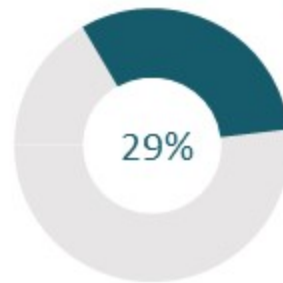
Да бъдат създадени условия за активно участие на деца с увреждания, от малцинства, относно решения, които се отнасят до тях

Държавните институции да включват по-активно децата, когато вземат решения

Да се променят законите

Родителите повече да изслушват децата си

Форми на детско участие

Съвет на децата

Консултативен съвет към председателя на ДАЗД.

Децата, представители на всички административни области в страната и четири квоти за деца от уязвими групи.

Училищни съвети

Участие в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност.

От 2 355 училища, само 181 (7.6%) са с неформирани ученически съвети в училищата у нас.

„Мегафон“

Изградена в неправителствения сектор - най-голямата организация на деца.

2019-2020 г. със Съвета на децата - дискусии по темите за лидерството и дигиталната и медийна грамотност на децата у нас.

Значими инициативи на Съвета на децата

От 2015 г. до 2020г.
Кампании и
инициатива
„Седмица на
правата на децата“.

Панаир на
професиите 2017 г.
Безопасен интернет
2018 г. – 2020 г.

Ежегодни кампании
„Здравословно и
безопасно лято“

От 2018 г. Кампания
„Живот без насилие
за всички деца“ с
мото „#ДЕЙСТВАЙ!“

2020г. – Подкрепа на
инициативата на
ДАЗД „Най-голямото
детско Благодаря“

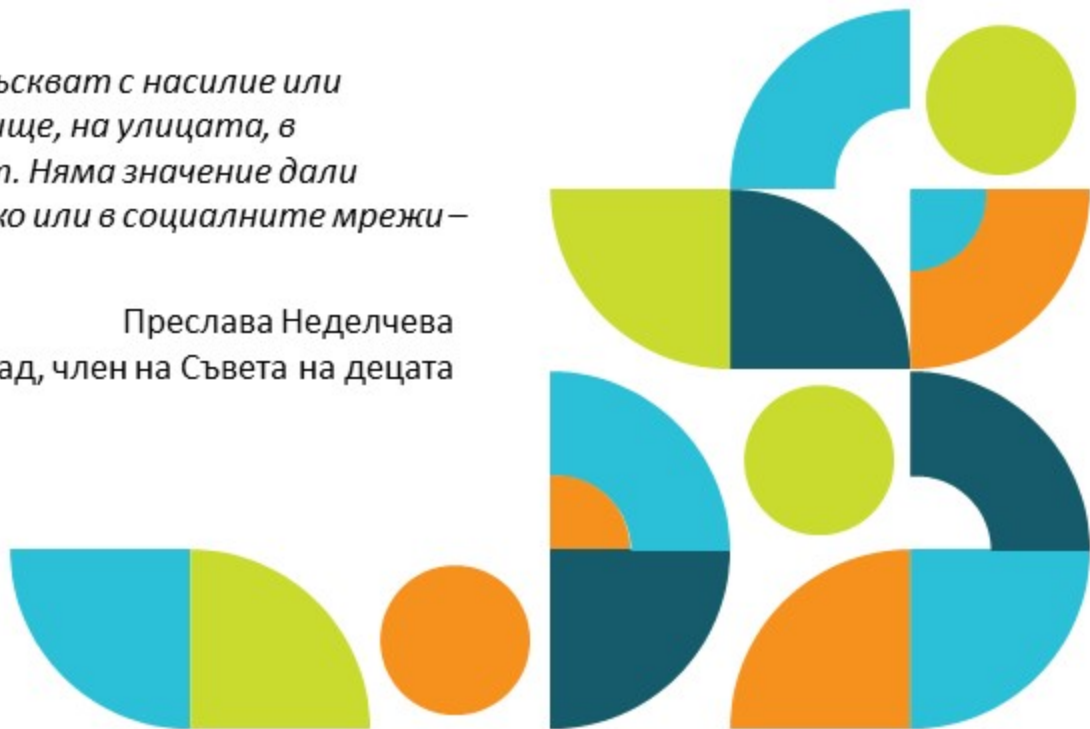
2020г. - представят
становище относно
учебната 2020/2021
година и усложнената
пандемична COVID-19
обстановка у нас.

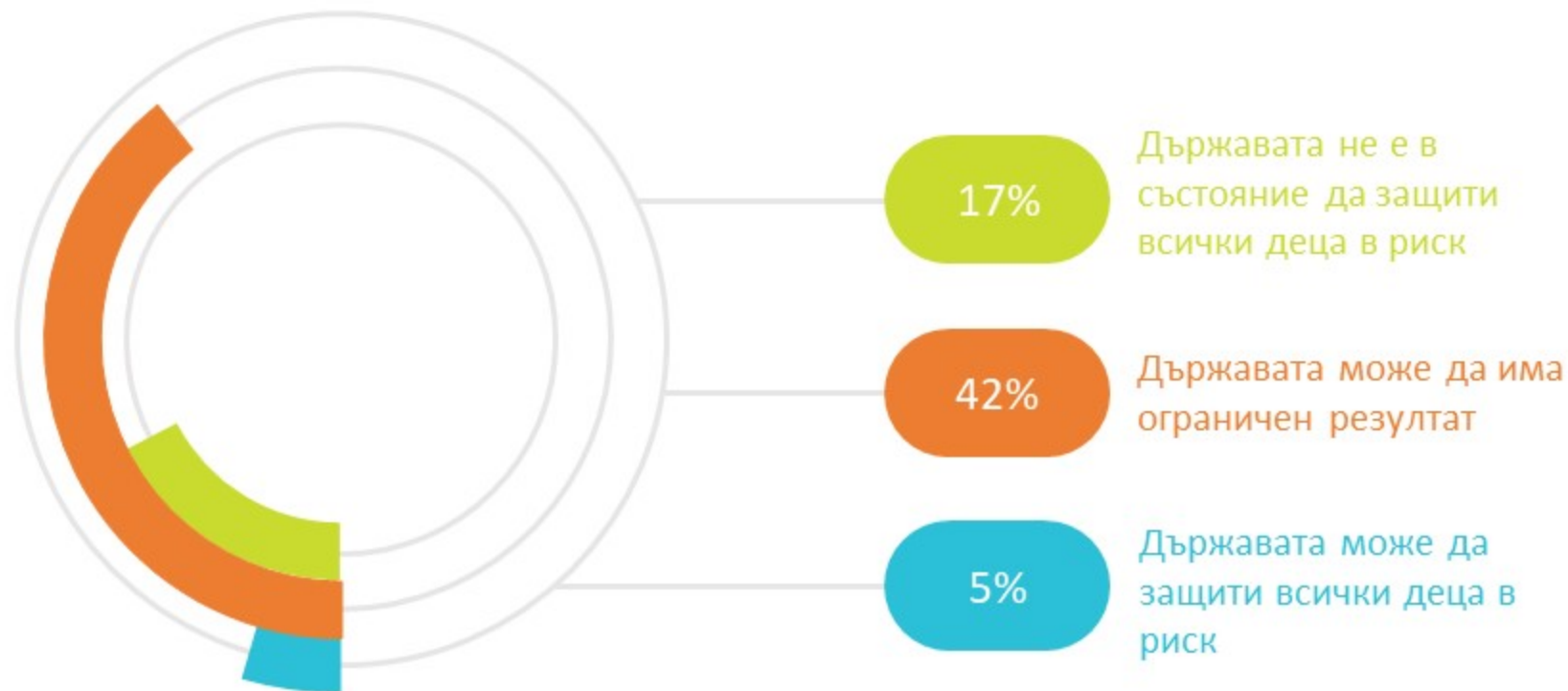
СИГУРНОСТ И ПРАВОСЪДИЕ

„Ежедневно стотици деца се сблъскват с насилие или агресия – в семейството, в училище, на улицата, в свободното си време, в интернет. Няма значение дали насилието е физическо, психическо или в социалните мрежи – то винаги е вредно и опасно.“

Преслава Неделчева
Разград, член на Съвета на децата

Смятате ли, че държавата е в състояние да защити децата в риск, или не?

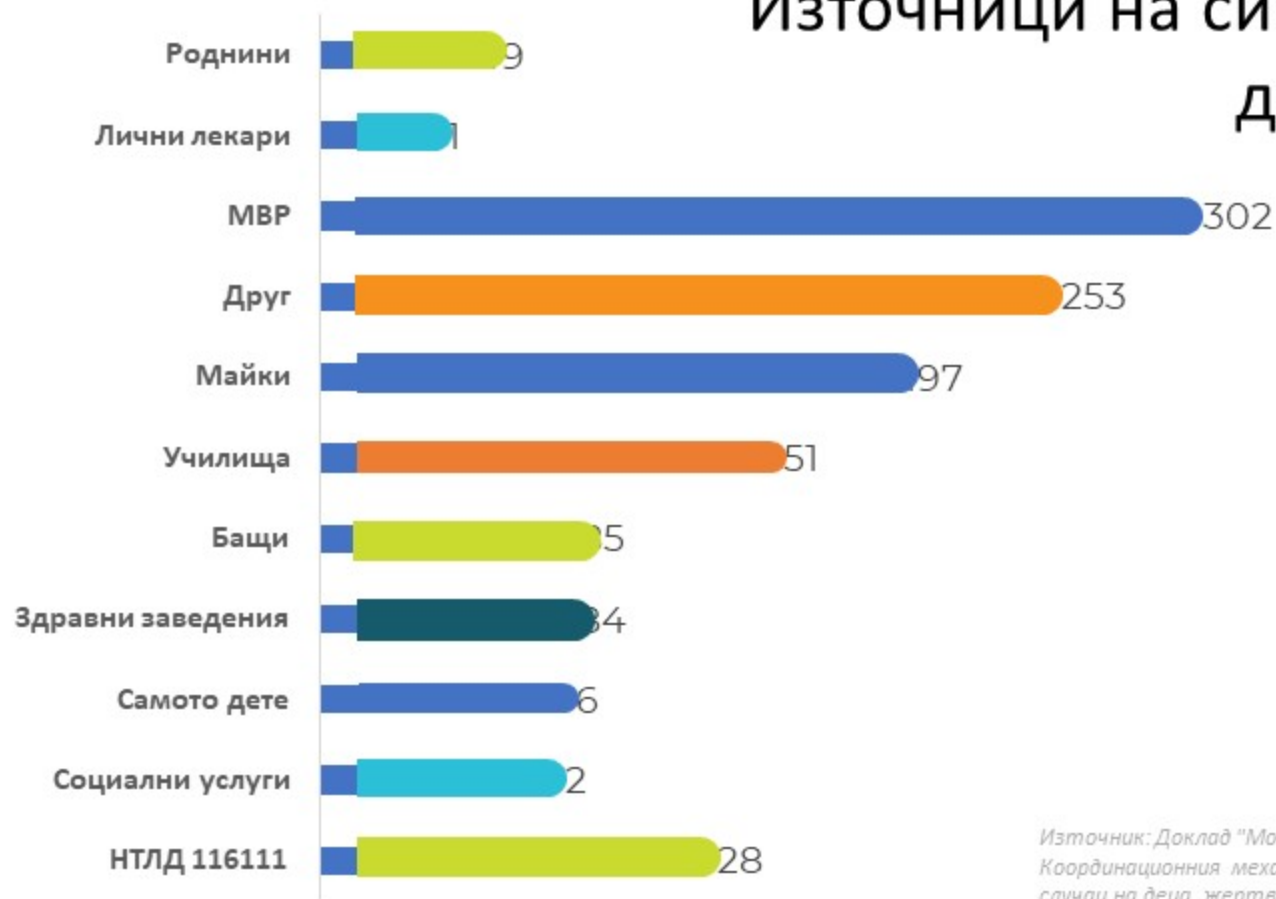

Сигнали според вида насилие за 2019 г.

Източник: Доклад "Мониторинг на прилагането на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция – 2019 г. "

Източници на сигналите за деца в риск

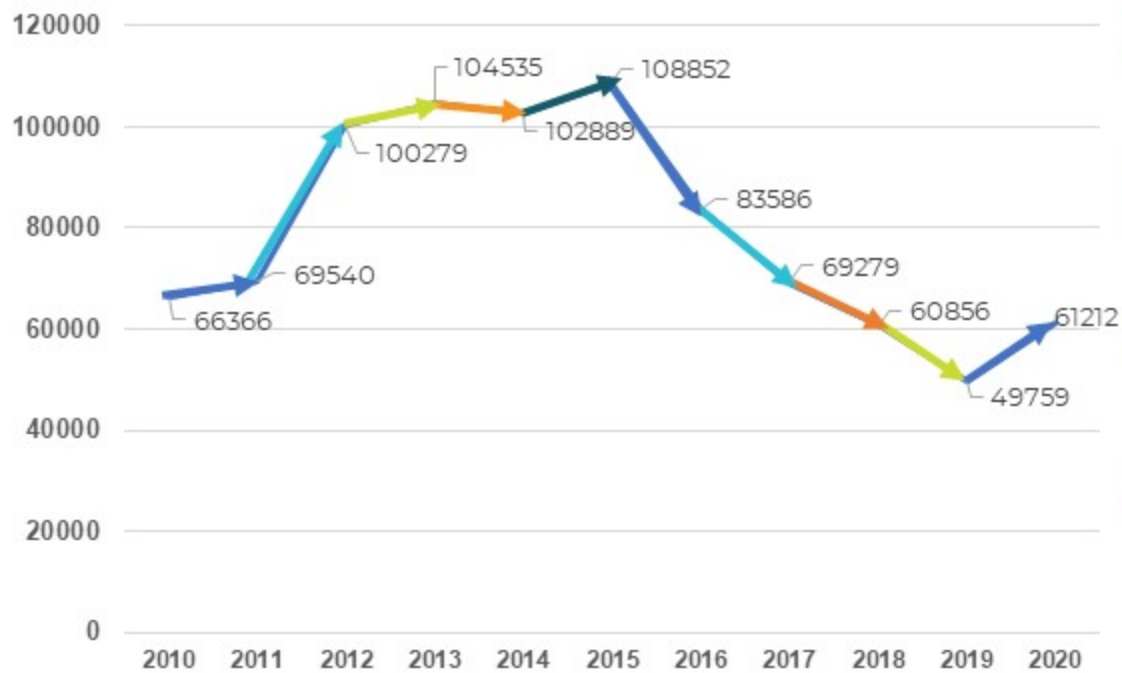
Източник: Доклад "Мониторинг на прилагането на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция – 2019 г. "

**Националната телефонна линия
за деца**

116 111

Общ брой обаждания по НТЛД за периода 2010 г. - 2020 г.

Постъпили обаждания:
877 153

Проведени консултации:
160 043

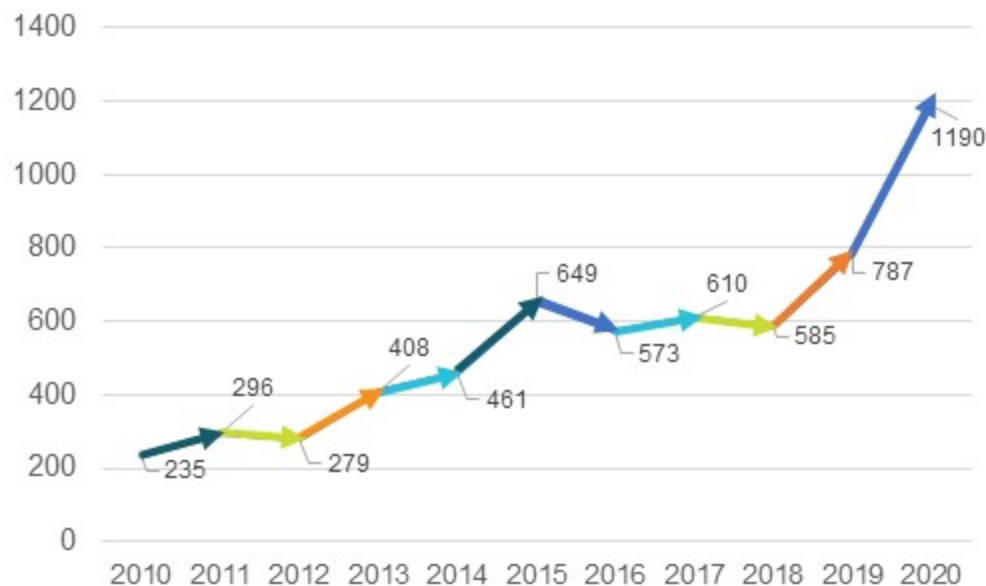
Информирани лица:
21 963

Сигнали за деца в
риск: 6 073

Общ брой обаждания от дете и от родител за периода 2010 г. – 2020г.

Общ брой постъпили сигнали за дете в риск за периода 2010 г. – 2020г.

Разделение на случаите на според мястото на извършване за 2019г.

Трафик и миграционни процеси

- Координационен механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца жертви на трафик, завръщащи се от чужбина – отговорните български институции обединяват своите усилия за унифициране на практиките и стандартите за работа по случаите на непридружените деца, както и за сътрудничество чрез ясно разграничаване на отговорностите и своевременно сигнализиране за предприемане на мерки за закрила на децата в техен най-добър интерес.

Случаи на деца жертви на трафик

Правосъдие за деца

През 2010 г. ДАЗД в координация с институциите, актуализира Координационен механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца жертви на трафик.

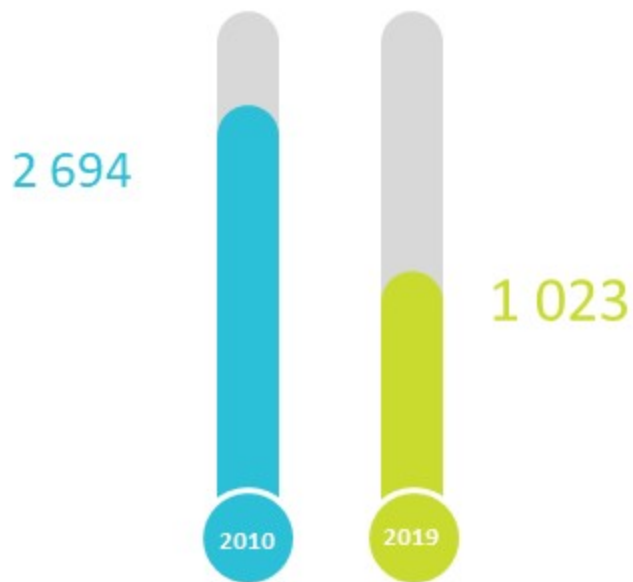

В изпълнение на целите на Националната стратегия за детето е приета Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца 2017г.-2020г.

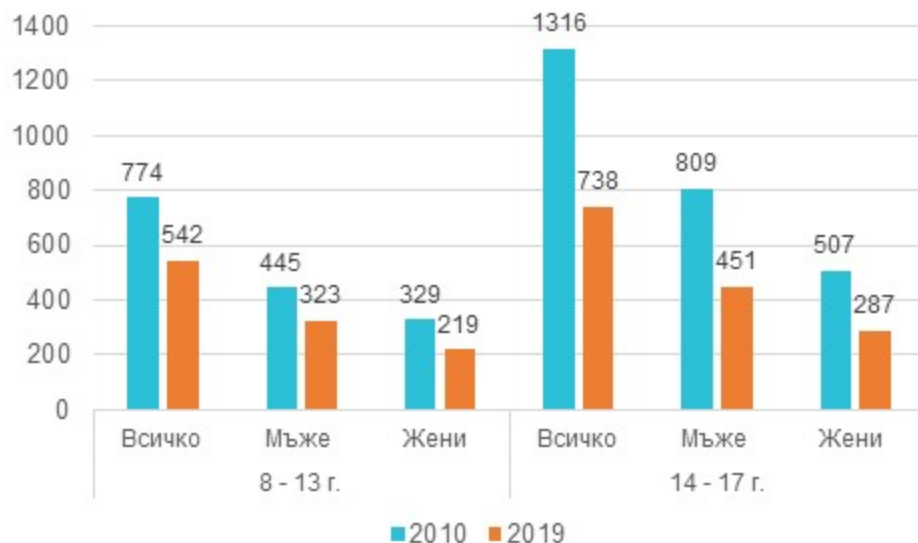
От 2018 г. ДАЗД въвежда електронно отчитане на информацията за случаи на деца в риск или жертви на насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция чрез информационни карти.

Осъдени непълнолетни лица в България за 2010 г. и за 2019 г.

Укрепване на правата на децата, жертви на престъпления

2015 г. – изготвена Методика за индивидуална оценка на пострадали от престъпление деца, както и протокол за междуетноституционално взаимодействие с цел гарантирането на правата на пострадалото дете и предотвратяването на вторична и повторна виктимизация, сплашване или отмъщение.

2010

Общо – 2 090

2019

Общо – 1 280

Киберсигурност

- Действащ Обществен съвет за борба с незаконно и вредно съдържание в българското интернет пространство към Националния център за безопасен интернет.
- Националният център за безопасен интернет – част от Европейска мрежа на консултативните линии Инсейф, финансиран с частичната подкрепа на Европейската комисия.
- Консултативна линия приема обаждания от деца и възрастни, свързани с използването на интернет от деца. От 2012 година досега децата и тийнейджърите най-често търсят специалната линия основно за ситуации на онлайн тормоз.

„Правила за безопасност в мрежата за децата и учениците в компютърната мрежа в детската градина, училището и в интернет“ – продукт на междусекторна работна група с координация от ДАЗД.

Положителни превантивни
инициативи за безопасно
поведение на децата и
младежите

Национална
програма „Работа
на полицията в
училищата“

Превантивна
програма „Детско
полицейско
управление“

Конкурс „С очите си
видях бедата“

„Наръчник за
безопасност в
мрежата“ на
ДАЗД

Център за безопасен
интернет –
консултиране
при инциденти на
деца в мрежата

Информационни
материали,
достъпни на уеб
портала
cybercrime.bg

Съвременни политики

За подкрепа на родителите, както и на хората, които се грижат за деца.

Националната телефонна линия 116 111

Възможност за всички за информиране, консултиране и подаване на сигнал за дете в риск.

Синхронизирането на националните политики

По правата на детето и приоритетите и целите на стратегическите документи на ЕС.

Сътрудничество между институциите

По-добра координация за подкрепата на децата и родителите.

Подкрепа на родителите и специалистите

За реализиране на интегриран подход - предизвикателство пред системата за закрила на детето.

Професионални стандарти за експерти

Подобряване на квалификацията и на условия за работа.

Национални
кампании за
правата на детето
от 2014 г. и
НТЛД 116 111

Ежегодни кампании
за здравословен
начин на живот и
за безопасността
по пътищата

2019 г. Първата
пощенска марка у нас
посветена на 30 г.
Конвенцията на ООН
за правата на децата

2019 г. Поставяне
на **Капсула на доброто**
с послания за
бъдещето на децата в
Народното събрание
на РБ

Конкурси и
продукти
**«Безопасност
на децата в
дигитална
среда»**

Кампания от
2018 г. **«Живот
без насилие за
всички деца»**

От 2018 г.
Отличителен
знак **«Аз
гарантирам
щастливо
детство»**

2020 г. онлайн
видео и концерт
**«Най-голямото
детско
Благодаря»**

Общините говорят

Органите на местното самоуправление и местната администрация с основна роля за разработване и прилагане на политики за детето на територията на общината.

Кметовете на общините:

- местен орган за закрила на детето;
- комисия за детето в общината;
- провеждат общинската политика в областта на детските нужди и на социалните услуги в съответствие с решенията на общинския съвет;
- анализират потребностите от социални услуги в общината;
- възлагат и осъществяват контрол и мониторинг на социалните услуги, които се предоставят на територията на общината;
- извършват анализ на състоянието и ефективността на местните политики за детето и на социалните услуги, предоставяни на територията на общината.

Как да се подобрят местните политики и услуги в подкрепа на децата и семействата

„Умни градове“ – по-ефективни мерки срещу бедността и изключването

Изпреварващо реформиране на публични услуги - включително социалните

Активно участие на общините – „глас“ на местната общност

Делегиране на повече правомощия и отговорности на доставчиците

Популяризиране и въвеждане на принципа на обществената отговорност и солидарност

От родителите
приемат използването на
„насилие в разумни
граници“ като средство за
дисциплина

СИГУРНОСТ И ПРАВОСЪДИЕ

Национално представително проучване на ДАЗД

Насилието над деца в
училище и вкъщи

40%

Нови технологии и
сигурност в интернет

36%

Разрастването на
пандемията от COVID-19

28%

Твърде много
информация

26%

Комуникацията с
връстниците

17%

ТРАФИК И МИГРАЦИОННИ ПРОЦЕСИ

Миграционни процеси

Снижаване на риска за сигурността на децата поради постоянното местене и липса на образователна среда.

Укрепване правата на децата, жертви на домашно насилие

Насърчаване на общностни програми за предотвратяването на домашното насилие.

Дискриминация като форма на насилие

Деца от малцинствени групи, деца с увреждания, деца, търсещи убежище и деца бежанци, деца, живеещи в отдалечени населени места.

Влияние на родителските конфликти върху децата

Тревожна тенденция за увеличаване на случаите на деца, израстващи в условията на раздяла на родителите, при които те са въвличани в спора.

Правосъдие за деца

Гарантиране на детето на правото на участие в съдебни производства при подходящи условия.

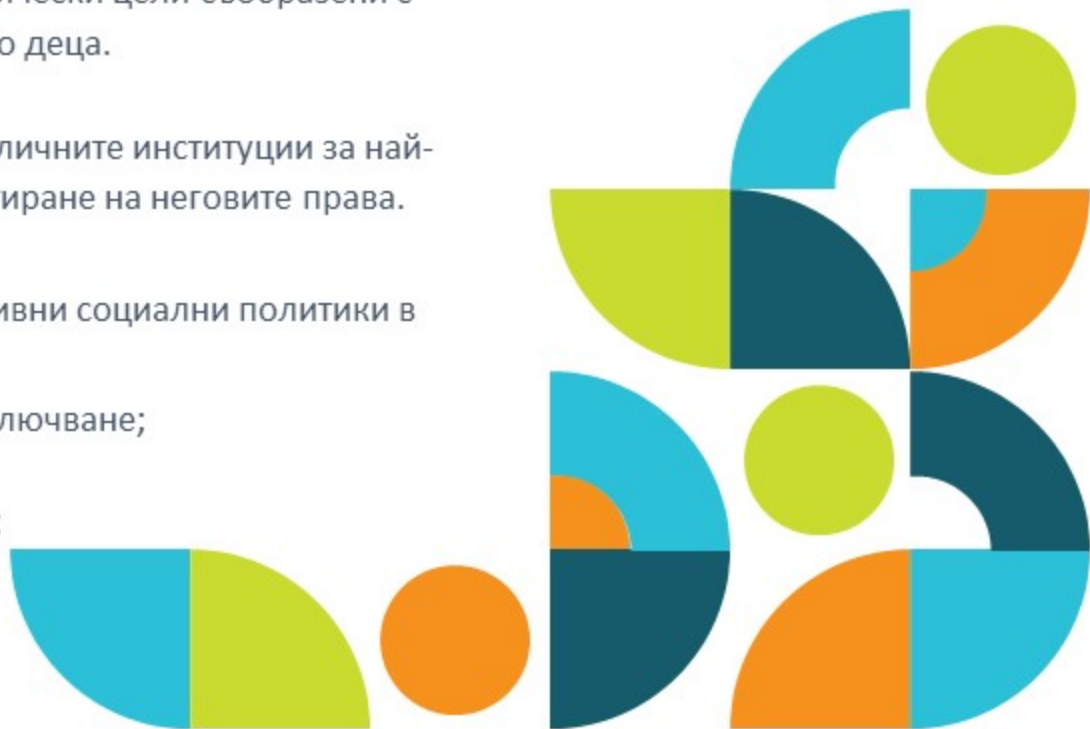
Заключение

Създаване на нова визия и стратегически цели съобразени с потребностите на *нет* поколенията деца.

Обединяване на позициите на различните институции за най-добрия интерес на детето и гарантиране на неговите права.

Изработване и провеждане на активни социални политики в следните насоки:

- Благосъстояние и социално включване;
- Детско здравеопазване;
- Образование, спорт и култура;
- Детско участие;
- Сигурност и правосъдие.

Смятате ли, че като родител се справяте с новите предизвикателства пред децата

84%

От родителите

Общо

Считат, че
успяват да се
справят

По-висока увереност

При по-образованите и по-млади родители

По-ниска увереност

При възрастните родители, мъжете, хората в селата

Смятате ли, че трябва да има специален закон, който да регулира даренията за деца, или не

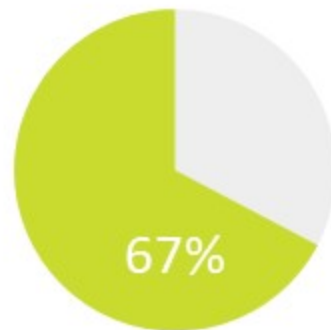
81%

От анкетираниите

Общо

Считат, че трябва да има специален закон

За единен независим орган

67% подкрепят идеята да има единен независим орган за контролиране изпълнението на държавната политика за детето в България

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

БЛАГОСЪСТОЯНИЕ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ

Изготвяне на последващи оценки на въздействието на ефективността на действащите закони и политики за деца с увреждания и предприемане на коригиращи действия.

Все още съществува стигма по отношение на децата с увреждания и техните семейства, което от своя страна води до нежелание на родителите да потърсят професионална подкрепа за децата си.

Приоритизиране на мерките, които подпомагат пълното включване на децата с увреждания, включително деца с интелектуални и психо-социални увреждания, във всички сфери на обществения живот, като дейности в свободното време.

Провеждане на кампании сред обществеността за повишаване на осведомеността за борба с предразсъдъците към децата с увреждания.

БЛАГОСЪСТОЯНИЕ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ

Услугата „Приемна грижа“ трябва да продължи да се развива и адаптира към нуждите на децата, особено на деца със специални потребности.

Финансова обезпеченост на дейностите, свързани със създаването на услуги за деца, напуснали резидентна грижа – всички нуждаещи се деца да имат достъп до услуги в семейна среда или в общността.

Разкриване на съпътстващи и нови здравно-социални услуги, като Център за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания и Център за специализирана здравно-социална грижа за деца с високорисково поведение.

Осигуряване на специална и допълнителна подкрепа на децата и младежите при напускане на резидентна грижа и прехода към самостоятелен живот.

БЕДНОСТ

Провеждане на насочени към деца и родители инициативи за постигане на разбиране и толерантност към различието.

Насърчаване на подаването на сигнали от граждани, ученически форми на самоуправление, родители, учители, лични лекари и здравни специалисти.

Повишаване качеството на услугите в Центровете за обществена подкрепа, Центровете за социална рехабилитация и интеграция и др.

Работа за постигане на по-високо благосъстояние за всяко дете, включително при кризисни ситуации и пандемии и укрепване на всички системи, които имат отношение по него.

Навременно откриване на деца, живеещи в бедност или в риск от бедност, и предприемане на навременни мерки за подкрепа на техните родители.

Оценки за ефективността на актуалните закони и политики за деца и предприемане на и действия за подобряване на благосъстоянието на децата.

ДЕТСКО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Разработване и приемане на цялостна политика, насочена към подобряване на детското здраве, включително здравословния начин на живот, психичното здраве и благополучието на децата.

Уеднаквяване на методите за набиране на данните за броя на децата със затруднения в развитието, с цел провеждане на ефективни политики за ранна диагностика, лечение и подкрепа.

Създаване на политики за подготовка на бъдещи родители и превенция на ранните бракове и ранната бременност.

Последващи обучения на доставчиците на услуги и ромски здравни медиатори по ключови теми, свързани с ранното детско развитие, и по-специално през първите 3 години от живота, и ранна детска интервенция за деца с увреждания и проблеми в развитието.

ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И КУЛТУРА

Завършване

Задължителен курс на образование до 16-годишна възраст за всяко дете.

Спорт и физическа активност

Увеличаване на възможностите още от ранна възраст.

Участие на родителите

За подкрепа на детските изяви вътре и извън училище.

Резултати

Практически ориентирано и привлекателно образование за всички деца.

Ключови компетентности

Умения на 21. век в реалност и подготовка за самостоятелен живот на всяко дете.

Качествено образование за всички

Повишаване качеството на образование в детските градини, училищата и центрове за подкрепа.

Сигурност и правосъдие

Продължаване на синхронизирането на националните политики с препоръките на Комитета на ООН.

Предотвратяване на насилието над деца.

Стриктно спазване на човешките права за децата.

Постигане на по-добра координация и ефективно сътрудничество между институциите за подкрепата на децата и техните родители.

Използване на Националната телефонна линия за деца 116 111 в пълния ѝ капацитет за нуждите на децата.

Предоставени материали за „Бялата книга за детето“ от:

- Министерство на здравеопазването
- Министерство на образованието и науката
- Министерство на правосъдието
- Министерство на вътрешните работи
- Министерство на външните работи
- Министерство на културата
- Министерство на младежта и спорта
- МТСП – Агенция за социално подпомагане
- МТСП – Агенция за хората с увреждания
- Държавна агенция за закрила на детето
- Държавна агенция за бежанците
- Национален статистически институт
- Национален осигурителен институт
- Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните
- Национално сдружение на общините в Република България
- УНИЦЕФ – България
- Синдикални и граждански организации.

ЗАЕДНО ПОСТИГАМЕ
ПОВЕЧЕ ЗА ДЕЦАТА!

